

RENAȘTEREA

„Și cel ce nu-și poartă
crucea sa și vine după
mine, nu poate fi ucenicul
meu.“

Luca 14, 27.

Organul Episcopiei ortodoxe române a Vadului, Feleacului și Clujului

Redactor: Prot. A. FAUR

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Malinovski Nr. 18.

Nr. 6834/1947 Pres.

SĂMĂNĂTURI DE TOAMNĂ

*Prea Cucernici Părinți,
Iubiți frați întru Hristos,*

De multă vreme mă ispitesc gândul să-mi întocmesc trebile în așa fel, încât să pot fi de față, măcar într-o toamnă, la toate conferințele preoțești cari se țin pe protopopiate.

Bunul Dumnezeu mi-a ajutat să-mi împlinesc gândul chiar în toamna aceasta.

Aceste conferințe au fost pentru mine prilejuri de rare bucurii duhovnicești. Mai întâi fiindcă V'am văzut. Apoi, fiindcă V'am văzut la treabă bună. Și'n al treilea rând, fiindcă m'am incredințat încă odată, cât de alipit este poporul de sfânta noastră Biserică.

Firește, sfătuirile noastre n'au fost puse la cale cu gândul de a face din ele praznice pentru popor. Ci, poporul credincios, aflând că ne adunăm la rugăciune și la sfat creștinesc, a umplut pretutindeni locașul domnului, uneori și ograda lui, împreunându-și rugăciunea cu a noastră, sorbind cu nesaț povețele Evangheliei și împărtășindu-se din acelaș pahar al mântuirii, din care ne-am împărtășit și noi, părinții lui duhovnicești.

Aceeaș dragoste ne-au arătat-o întâistătătorii osebitelor așezăminte ale vieții obștești, cari încă au ținut să fie de față pretutindeni la rugăciunile și sfătuirile noastre.

Toate acestea sunt dovezi vădite, că Legea Domnului și slujitorii ei devotați se bucură de cinstirea și dragostea cuvenită în mijlocul poporului. Și asta nu poate decât să ne însenineze pe toți și să înalțe tot mai mult conștiința chemării noastre în mijlocul iubitului nostru popor credincios.

Acesta a și fost rostul întrunirilor noastre: să ne dăm seama tot mai limpede de înălțimea chemării noastre preoțești și să aflăm cele mai potrivite mijloace pentru cât mai înțeleapta îndrumare a păstoriților noștri.

Rândurile de față n'au decât menirea de a cuprinde pe scurt rezultatul sfătuirilor noastre și de-a Vă atrage osebita luare aminte asupra îndatoririlor ce se desprind — pentru noi — din ele.

1. *Hristos în centru vieții preoțești!* Iată o foarte firească, dar și o foarte mare poruncă pentru orice slujitor al altarului Bisericii strămoșești. Din ea se desprinde îndatorirea de a ne înduhovnici neconținut pe noi înșine, ca să putem apoi înduhovnici și pe alții: Prin rugăciune și zdrobire de inimă, prin meditație, prin slujbă, prin ispitirea cărților sfinte. Prin răbdare, prin cumpătare în toate, prin curățirea simțurilor și limpezirea judecăților noastre. Conștiința că suntem ucenicii lui Hristos și vestiitorii Evangheliei Lui trebuie să ne fie trează în orice clipă și în orice loc: la biserică, la școală, la primărie, la cooperativă, pe stradă sau acasă, la ospăț sau la înmormântare, în casa bogatului sau a săracului — deopotrivă. Să ne silim să ducem pretutindeni *mireasma lui Hristos* (II Cor. 2, 15). Abia când am ajuns să răspândim această mireasmă prin fireasca noastră ținută, în orice împrejurare a vieții, putem avea cugetul împăcat că suntem preoți adevărați.

2. *Prilejuri pentru lucrarea duhovnicească a preotului în parohie.* De sigur, îndătinătele noastre slujbe, săvârșite la sfânta biserică sau la casa creștinului — ori chiar în alt loc — îmbie preotului tot atâtea prilejuri pentru creștineasca înobilare a sufletelor. Sfintele noastre slujbe au tainica putere de a pregăti atmosfera potrivită în care sufletul se deschide ca o floare, ca să primească roua binefăcătoare a învățăturilor evanghelice. Dar aici e vorba de înduhovnicirea colectivă a credincioșilor.

Eu însă nu la aceasta m'am gândit de astădată, ci mai ales la acele prilejuri, cari dau puțința preotului să catehizeze pe

credincios între patru ochi, ca sub patrafir. Mă gândesc la spovedanie, la o bucurie mare, la o nenorocire ce i se întâmplă creștinului, sau la o răscruce la care întâmplător aflu că se găsește. Sunt atât de felurite aceste ocazii, încât e greu să le înșir aici. La conferințe am adus însă, împreună, destule pilde — și am văzut cât de bine pot fi ele folosite în lucrarea preoțească pe care suntem chemați s'o săvârșim. Nu lăsați să treacă aceste ocazii; ar fi păcat, fiindcă multe din ele nu vi se mai îmbie niciodată.

3. *Piedecile întâmpinate în lucrarea de catehizare a elevilor.* Sunt multe. Să începem cu cele ce ni le răsturnăm în cale noi înșine.

Nu mergem regulat la școală, ca să ne facem datoria de cateheți. Atunci cu ce obraz mai cetim în Evanghelie: „Lăsați copiii să vină la mine“? Deci: Să fim prezenți la ora de religie cu precizia și credincioșia cu care mergem la slujba noastră din biserică. Fiindcă răspundem de sufletele copilașilor ca și de ale creștinilor vârstnici — înaintea lui Dumnezeu și a oame-nilor deopotrivă.

Și să ne pregătim fiecare lecție, cel puțin sumar. Ora de religie nu e prilej de bâlbăială sau de taifas banal, ci de însuflețire curată și de iscusință pedagogică pusă în slujba Evangheliei. (Semnați de prezență în catalogul școlii și purtați-vă acasă evidența lecțiilor făcute, ca să știți din ce să Vă pregătiți pentru ziua următoare!).

Știu: În unele părți frecvența copiilor este foarte nemulțumitoare. Impreună cu autoritățile școlare și administrative din parohie, îndemnați pe părinți să-și trimită copiii la școală, ca să nu le pară rău mai târziu că i-au lăsat fără carte și fără creștere mai îngrijită, pradă ticăloșirii aproape sigure în mijlocul frământatei vieți de azi. Măcar unde se poate, că pretutindeni știu că nu se poate, cum ar fi de dorit.

Cari sunt cele mai bune manuale? Scurt: acelea pe care le putem avea. Elevilor săraci, cari nu au cu ce-și procura manualele de religie, să li le procure parohia. Iar anul următor aceleași manuale vor fi împrumutate altor elevi.

Materialul intuitiv (icoane, tablouri etc.), care în multe părți lipsește, va fi înlocuit în parte prin ducerea elevilor la biserică sau prin ducerea icoanelor (detășabile) la școală. Sau, în sfârșit, prin arătarea chipurilor potrivite din orice carte.

Din lecțiuni să nu lipsească rugăciunile; cât mai multe rugăciuni și cât mai multe cântări bisericesti, mai ales ale sf. Liturghiei!

Întrețineți cât mai frățești raporturi cu învățătorii și prezentați-vă la lecții totdeauna în reverenți.

4. *Lupta împotriva sectelor.* Printr'o înțeleaptă și devotată pastorație, căutați să păstrați pe credincioși în staulul izbăvitor al sfintei noastre Biserici; iar pe cei rătăciți încercați să-i aduceți acasă. Nu veți izbuti totdeauna? Evident. Dar rămâneți cu conștiința datoriei împlinite. E o lucrare care nu se încearcă decât cu mijloace duhovnicești: cu adevărul Scripturii sfinte și cu puterea rugăciunii. Mireni mai răsăriți vă pot sta în ajutor cu mult folos. În scopul acesta ispitiți Scripturile cât mai des și cât mai adânc și rugați-vă cât mai fierbinte, ca unde voi nu isbutiți să luminați pe cei rătăciți, să-i lumineze Domnul.

Unde este — „oastea Domnului“ să o conducă pretutindeni preotul. Cu grijă și cu dragoste părintească. Altfel „ostașii“ o iau razna.

Nu uitați că și pe acest tărâm factorul hotăritor e vrednicia personală și curățenia morală a preotului. Fără această vrednicie, orice luptă e bătaie cu văzduhul, zdroabă nerodnică.

*Prea Cucernici Părinți,
Iubiți frați întru Hristos,*

Cred că'n cele de mai sus v'am reamintit miezul sfătuirilor noastre din toamna aceasta. Nu sunt lucruri necunoscute. Dar

ele trebuiesc păstrate veșnic la suprafața conștiinței, ca fiecare să-și dea silința întregă pentru cât mai desăvârșita înfăptuire a poruncilor ce se desprind din ele.

Bunul Dumnezeu să Vă ajute, ca să Vă puteți face slujba deplin.

Cu arhieresti binecuvântări

Cluj, la 25 Noemvrie 1947.

† NICOLAE,
EPISCOP

Valoarea învățământului religios

În ordinea socială, educația tineretului a fost și este considerată problemă capitală. Armonica și echitabila satisfacere a valorilor individuale și a bunurilor este încă un deziderat.

Ori cum s'ar soluționa aceasta, ea rămâne o problemă pe care fiecare generație, fiecare epocă sau regim social și-o pune în mod acut.

Educația, în genere, tinde să facă din omul instinctual, om social. Introducând *principiul datoriei*, acesta se fundează fie pe *autoritatea legii*, care, vexată, reacționează prin sancțiune, fie pe *principiul moral*, care se impune prin considerente logice și fideiste.

Educația laică este, în sine, un mic cod penal al instrucțiunii publice, care funcționează cu profesor și catalog: procuror și sancțiune.

Ea se folosește de *ideea de ordine* pe care o introduce în mentalitatea liberă a individului în curs de formație și de *instituirea legii*, ca *principiu cu drept de sancțiune*.

Face, cu alte cuvinte din omul impulsurilor și instinctelor un manierat, un produs dresat după *cerințele conveniențelor sociale*. Valoarea unui astfel de principiu n'o contestăm.

Pe osatura acestui „animal dresat“ trebuie însă adăuse valori nouă și în special trebuie găsit un *principal scop* al vieții către care să năzuiască, către care să dorească a ajunge.

Instrucția laică nu poate crea acest finalism, acest scop, deoarece *sancțiunea sau răsplata nu sunt suficiente motive de entuziasm major*, de foc sacru, datorită căruia omul ar putea renunța la satisfacțiile sau rivalitățile biologice intrinseci firii sale pentru a se încadra conștient și armonios în ordinea semenilor săi.

Această *operă de umanizare* a ființei noastre biologice o poate însă realiza *educația morală-religioasă*.

Făcând din *desăvârșire un scop* și din *dragoste o metodă*, educația religioasă în spiritul creștin contribuie la anihilarea individualismului instinctual și înlocuirea lui cu valoarea socială a binelui și-a armoniei.

Desăvârșirea în sens creștin este întoarcerea la puritatea ini-

țială prin exercițiul virtuții și prin implorarea harului divin.

Exercițiul virtuții este desfacerea din instinct și dăruire către colectivitatea imediată, pentru a putea, în cele din urmă, să devii un bun, o folosință a umanității.

Singură această practicare a virtuții poate crea *societatea umană universală*, „civitas Dei“, fiindcă fundamentează ideea de ordine și *de tot* (întreg) pe *principiul armoniei* care unifică și nu pe acela al rivalității, care separă.

Implorarea harului divin este seminul biruinții, este certitudinea biruinții în sistemul de educație creștină.

Conștiința, că deasupra vremelnicului se află principiul etern; dincolo de vicisitudini există binele; că răul este o formă morbidă a patimei; că frăția către care tindem există ca principiu cauzal, creator al cosmosului; că toți suntem creații al acestui principiu ce se numește Dumnezeu și că întoarcerea la El este nu numai posibilă, ci obligatorie; acest principiu enunțat de creștinism, care ne-a făcut din simpli antropoizi evoluți „fii“ ai Creatorului, ai aceluia care toate le-a făcut din veac pentru vecie, singur acest principiu *a dat ființei umane un scop* și va furniza în mod nepuizabil apă vie a mântuirii noastre din setoasele porniri instinctuale.

În ordine imediată, educația religioasă învață pe copilul de școală primară să *asculte din dragoste*; să *muncească din plăcerea de a fi desăvârșit*; să *renunțe din frățescă compasiune* pentru cei mai nevoiași.

Ea face cea dintâi *integrare a copilului în colectivitate*, fundând această socializare a individului pe *principiul frăției*.

Educația religioasă crește treptat în conștiința individuală principiul *dăruirii de bună voe*, *al ordinei consimțite și al dragostei de tot omul* ca de tine însuși.

În epoca pubertății, când furtunile și ciocnirile din sufletul tineretului iau forme apocaliptice, educația religioasă vine să aducă untdelemnul împăcării, al vindecării arsurilor de pe urma mării vâlvătăi, prin enunțarea *principiului armoniei cosmice*, care este sinonim cu ființa crea-

VEDENIA DIN PATMOS

(Apocalips 11, 7-10)

Așa grăiește Duhul bisericilor sale:

„Venit-a ceasu'n care se svârcolește fiara
„Și scupă foc cu sânge și își ascute ghiara
„Și arde cu pucioasă și cu pustiu'n cale.

„Cum seceta pârlește imașurile, vara,
„Așa lovește fiara cu otrăvite pale;
„Și mulți, orbiți de flăcări și arși de multă jale,
„Porni-vor către ceruri, ca un șuvoiu ocară.

„Vor blestema nădejdea, vor silui iubirea.
„Ci'n vremea-aceea, dreptii vedea-vor mântuirea:
„O spadă de lumină va dezghioca zidirea,

„Și hăul fără margini flămânde fălci căsca-va...
„Atunci, din înălțime, fierbinte cum e lava,
„Potop de sfinte duhuri, în hău va curge Slava“.

ZORICA LAȚCU

toare: dragoste, sacrificiu și înțelepciune: este însuși Dumnezeu.

În epoca plinei maturități educația religioasă funcționează ce un catalizator, ajutând la *prefacerea egoismului* în valoare socială; *potolește pofta de îmbuibare* prin trezirea conștiinței că orice bogăție fără rost este o sărăcie și-o lipsă a altora; ajutând la *formarea familiei*, binecuvântându-o și dând-i sensul major de casă al fericirii morale, face supremul serviciu speciei umane.

*

Pornind dela astfel de considerente *Sfântul Sinod*, întrunit recent la București, a desbătut problema educației reli-

gioase în școli și, în sinteză, a cerut atât Onor. Min. al Educației cât și Onor. Min. Cultelor să revină la vechea dispozițiune de a se reda *cel puțin 2 ore* de educație religioasă creștină (Religie) în fiecare clasă de școală primară și secundară.

Nu ne îndoim că forurile de conducere ale celor două ministere vor cerceta memoriul înaintat și aflând buna lui cerere și justificata lui utilitate, va reda sufletul tineretului în mâinile educatorilor lui firești, ca astfel acest suflet să poată săvârși minunea desăvârșirii „în tot locul și 'n tot ceasul, pentru fieștecarele, ca pentru sine însuși“.

Părintele GHEDEON

† Protopopul Stavr. Ștefan Russu

Ultimul număr al „Renașterii“ ne-a adus vestea tristă a trecerii la cele veșnice, a doi pilduitori slujitori ai Bisericii și ai neamului: a încercatului sfetnic vlădicesc Prot. stavr. Dr. Sebastian Stanca și a osârduitorului protopop al Tg.-Mureșului Prot. stavr. Ștefan Russu.

Cel din urmă amintit, Prot. stavr. Ștefan Russu s'a stins senin în cetatea Brașovului, unde sălășluise, după cruntul an al nedreptății Ardealului, tânjind mereu după plaiurile mureșene, pe cari, vreme de 50 de ani și mai bine a slujit Bisericii lui Hristos și neamului.

Să nu fi realizat nimic altceva, în jumătate de veac de preoție și 38 de ani de protopopie în Tg.-Mureș, decât mărirea catedrală, ce străjuește, ca o cetate a ortodoxiei, în inima orașului și aceasta ar fi deajuns ca să vestească peste veacuri credința tare a Prot. Șt. Russu, că neamul, care a zidit cetăți și palate pentru alții, are și el dreptul să-și dureze în mijlocul cetăților lăcașurile sale de Închinare, fără să mai fie nevoit să se retragă în bisericuțe de lemn, ascunse la margini de cetate.

Aceeaș credință și răvnă a însu-

șit-o și preoților din protopopiat, încât nu puține au fost bisericile, cari s'au ridicat din temelie ori s'au înnoit, din îndemnul și prin ajutorul său.

O deosebită grijă a purtat Românilor înstrăinați de pe valea Nira-jului, cari își utaseră aproape nu numai legea ci și limba, și pe care, prin zidiri de biserică și deschideri de capele și cu ajutorul vrednicilor colaboratori ce-i știa aduna în jurul său, i-a recâștigat pentru Biserică și Neam.

Protopopul Ștefan Russu a iubit nu numai Biserica, ci și-a iubit cu înflăcărare neamul, apărându-l cu îndârjire, când era primejduit în ființa lui, suferind pentru dârzenia sa temnițele Oșorheiului și ale Șopronului; și așezându-se, după frângerea cătușelor robiei, în fruntea tuturor acțiunilor de înălțare a neamului și punerea lui în drepturile firești.

Dar Protopopul Ștefan Russu a iubit mai presus de toate Altarul, la care a slujit, până în ultimele zile ale vieții sale, cu o regularitate pilduitoare. În bisericuța de lemn, mai apoi în catedrală, dimineața și seara, îl găseai, oricând rugându-se lui

Dumnezeu pentru sine și pentru neam. Nici atunci când cu vrednicie reprezenta plaiurile mureșene în Sfatul Țării, nu lipsea dela liturghia de Dumineca, plecând Sâmbăta seara din Capitală, sosind pe dimineața spre a-și îndeplini chemarea sa de preot.

Iar când a trebuit să se despartă, prin pensionare, care a coincis cu anul frângerii în două a Ardealului, de altarul, la temelia căruia a pus atât suflet și muncă, așezându-se la dragii săi nepoți, în cetatea Brașovului, colinda mărețele biserici ale ortodoxiei, slujind zi de zi și Duminecă de Duminecă la Altar.

Această nepotolită dragoste de Altar, pe care nici oboseala, nici bătrânețea n'o domolea, a vădit cu prisosință sufletul de adevărat preot al Protopopului Ștefan Russu.

Ca și când greutățile împreunate cu chemarea de conducător al obștii

creștinești din protopopiatul Târgu-Mureșului nu i-ar fi fost îndeajuns, s'au abătut asupra sa și destule încercări familiare. Iși pierduse un fiu în trecutul războiului; altul s'a stins în floarea vârstei departe de țară, pe al treilea copil, singura-i fiică și nădejde a bătrânețelor a pierdut-o în anul durerii Ardealului. Toate aceste încercări le-a răbdat cu seninătate și resemnare creștinească.

Singura-i mângâiere i-au fost nepoții, pentru care a fost nu numai un bunic iubitor ci și tată ocrotitor.

Aceste câteva gânduri înlăcrimate am ținut să le încretez pe răbojul gazetei noastre întru amintirea aceleia care a fost duhovnicul și sfătuitorul înțelept și plin de înțelegere a multora dintre slujitorii altarelor de pe plaiurile mureșene, cu îndemnul apostolului de *a-i păzi credința și a-i urma pilda*.

Pr. Olimpiu T. Bucin

PREDICA DE ASTĂZI

— Pregătită sau nepregătită? —

Sunt cincisprezece ani de atunci. Eram la o conferință pastorală. Subiectul predicii zilei fusese lucrat de mai mulți preoți, dar numai unul avea să se rostească în fața credincioșilor streini. La critică, unanimitatea a pronunțat usturătoarea sentință: predica a fost foarte slabă. Iar predicatorul s'a apărat cam cu următorul argument: am alcătuit predica după ce-am răsfoit cinci cărți de predici! Și într'adevăr a fost foarte slabă: legătura cu subiectul absentă, citatele aruncate la voia întâmplării, exemple nepotrivite, iar ca un corolar afirmația — luată oare din una din cărțile răsfoite? — că „poporul chinez este jumătate creștin!

Acum, întrebarea: pregătiți sau nepregătiți? Cum adevărat să ne înfățișăm ascultătorilor noștri când predicăm? Vestitul profesor Wilfred Monod, dă următorul sfat: „să gândiți de Luni dimineața, Marți să începi să-o scrii, Joi să fie gata, iar Vineri și Sâmbătă s'o înveți pe de rost“. E o pretenție desigur exagerată și foarte greu de îndeplinit. Păr. M. Toma în „Predica nepregătită“ („Telegr. Român“ — Sibiu, nr. 35—36) spune: „Cel puțin în primii ani ai preoției aceasta trebuie să fie o obligație dela care să nu se abată niciun preot, oricât de deștept s'ar ține el.“ E vorba de obligația de-a se scrie predica. Bossuet, unul din cei mai mari predicatori ai timpurilor — amintește că atunci când a rostit predica: „Péit nombre des élus“, în Paris, câteva zeci de doamne din înalta societate au căzut leșinate! — susține că „predica face parte din sacerdoțiu“. Altarul și amvonul sunt două locuri tot atât de sfinte ale Bisericii, căci în ele e înfățișat însuși Hristos: în altar trupul său real, sub forma pâinii și vinului, în amvon sub forma cuvântului, prin vorbele predicatorului. Acesta împlinește deci o taină cu două înfățișări, căci în altar oficiază prin Sf.

Duh, care operează prefacerea; în amvon arată pe Hristos Cuvântul cum a fost înainte de întrupare și a rămas în Biserică după înălțare. Cuvântul predicatorului în amvon nu-i un glas omenesc, ci o inimă de profet, prin care vorbește Cuvântul, ca să pătrundă în inimile credincioșilor!... Acestea sunt pe scurt, ideile marelui predicator asupra valorii celui ce predică, însuruite în lucrarea „Sur la predication.“ Ce ar reeși din aceste idei înalte, altceva, decât că pentru misiunea preoțească se cere o anumită chemare, investimântată într'o deosebită pregătire și că a fi preot de enorie, fără a fi și predicator, e un nonsens. Și în acest caz, dacă trebuie să avem o deosebită chemare și o aleasă pregătire întru atingerea treptei preoțești, de ce ar mai fi nevoie de „măruntă“ pregătire pentru fiecare predică rostită în fața ascultătorilor? Ei bine, da, trebuie să ne pregătim.

Iar adevărul care decurge din această sfântă datorie rămâne: una e predica și deci pregătirea pentru un sătuleț sărac, din vârf de munte, alta într'un sat mare, cu credincioși mulți, în parte avuți, și cu totul alta într'un centru industrial, cu lume împetrișată și cu alte condiții de viață. În fine, marele oraș rămâne cu pretențiile lui: aici, parte dintre ascultători se strecoară spre ușa bisericii în timpul predicii, observați sau neobservați de cealaltă lume.

Nu sunt deloc de părerea păr. Victor N. Popescu, care susține într'un articol: „sunt semne că predica românească agonizează“ (În Biserică Ort. Iulie-Dec. 1944, pag. 261). Din contră, totul mă face să cred că predica românească e în ascensiune. Se predică mult, foarte mult chiar, însă calitatea predicii lasă de dorit. Și dacă frăția sa la aceasta se va fi gândit, nimic nu ne desparte. Aici intervine pregătirea, pentru ca o pre-

CARTE POSTALĂ

Acordul între subiect și predicat e o lege elementară. De aceea nici măcar unui scriitor mare nu-i este îngăduit să scrie că „oamenii văzuse multe lucruri frumoase“. Sau, cum am citit într'o gazetă: „cursurile se va deschide abia mai târziu“. Pentru asemenea greșeli un elev de clasa II liceală primea, pe vremuri, secundă. Nici azi nu cred că izbutește să se furișeze printre premianți. Cu atât mai mult noi, cei vârstnici, se cade să cinstim canoanele gramaticii, vorbind și scriind corect. Altfel lumea mai subțire ne va socoti printre cei ce se mulțumesc cu expresii ca: „actele vorbește!“ Și asta nu-i prea onorabil.

D. P.

dică să fie bună. Dar pentru ce pregătire și cum? Nu ne-au trebuit atâția ani de studiu pentru atingerea treptei preoțești? Și în acești ani am rostit atâtea predici cu diferite subiecte! Nu, nu e așa. Una e părerea profesorului sau a colegilor cari au fost atunci „ascultători“. Alta va fi părerea credincioșilor, când ne vor asculta cu nerăbdarea lor, cu viciile lor, cu părerile lor, cu modesta — dacă nu umila — lor pregătire religioasă. Acolo am făcut teorie, idealism. Aici, ne lovim de realități triste, de diferite necazuri și apucături ale credincioșilor. Atunci am răsfoit o carte cu predici, alta cu ceva pilde și am dat drumul condeiului, iar „pe de rost“ învățăm repede.

Aici în parohie, răsfoim zilnic cartea nestatorniciei timpului: „bietul om e sub vreme“, și trebuie să fim în curent cu pasul mai iute sau mai molatec al vremii și vieții cotidiene. Ce va fi contribuit ca sf. Hristosom să devină geniul cuvântului înaripat din veacurile Sf. Părinți? Desigur, darul dela Dumnezeu, revărsat din belșug în el, dar și condițiile vieții omenești de atunci — aceleași ca'ntodeauna. Într'una din predicile lui spune: „vorbesc și pentru cei ce sunteți aici — în biserică — dar vorbesc și pentru acei cari numai odată pe an pășesc peste pragul casei lui Dumnezeu“. Parecă ar fi vorbit eri — azi! „Preotul este vocea

lui Dumnezeu în lume“ (Carlyle: „Eroii“).

Cum să ne pregătim deci, împlinind grozava chemare, atunci când trebuie să predicăm?

Să ne întoarcem înapoi la Sf. Scriptură și din ea să ne clădim toată osatura predicilor noastre. E veșnic nouă. Să adâncim realitățile aspre ale vieții și cu ele să zidim: „În lume necazuri, veți avea, dar îndrăzniți, Eu am biruit“. Decât o predică alcătuită după toate regulile omiletice, cu pasagii întregi „furate“ din diferite cărți de predici, cari se vor fi potrivit timpului și locului, mai bine o predică alcătuită de priceperea proprie, pe care să o simți și de care să rămân eu însumi mișcat. „Cel puțin în primii ani ai preoției, scrisul predicii să fie o obligație“ e părerea foarte justă a părintelui Toma.

Ca încheiere: După cum Sf. Liturghie cere o anumită pregătire sufletească, predica la rându-i, ne cere pregătire. Că va fi cinci, zece, cincisprezece minute — mai mult nu! — predica trebuie pregătită. O schemă îmbrăcată în ideile principale, fie și în fuga creionului, dacă experiența și curajul te ajută. Nu-i necesar scrisul fiecărei predici, după ani de păstorire. Dar cine nu-și împodobește chemarea spre Taina Preoției, cu frumsețea cuvântului vorbit, e numai pe jumătate în slujba lui Hristos.

Pr. ANDREI EFTIMIE

CONFERINȚE RELIGIOASE

Cerc religios

Duminecă 2 Noemvrie tânăra parohie Aghireș a avut o frumoasă zi de aleasă bucurie sufletească. Cu acest prilej s'a ținut cercul religios II, Nadăș, protopopiatul Huedin, din prilejul sfințirii unei mari troițe — ridicată în cinstirea eroilor neamului.

De dimineață mănecau credincioșii spre bisericuța de lemn în curtea cărea s'a așezat Troița. Biserica în interior poartă vechea sa pictură, fiind considerată monument istoric.

La ora 9 începe Utrenia urmată de sfânta Liturghie. Au oficiat: P. C. Protopop Petru Pop, C. preoți Dumitru Păltineanu, președintele cerc. religios, Ioan Cioca și Vasile Fâșcu preotul locului, iar preotul Tr. Mocan a avut duhovnicia în continuarea mărturisirilor. Biserica s'a arătat prea puțin încăpătoare pentru mulțimea credincioșilor, cari în număr mare au stat în curte.

A predicat P. C. Păr. Dumitru

Păltineanu, cu mult tâlc și duh de credință. După împărțirea credincioșilor s'a plinit slujba parastasului.

Indată după masă, în prezența a unui mare număr de credincioși, în frunte cu reprezentanții autorităților, s'a oficiat sfințirea troiței — la care a predicat sobru Părintele Vasile Fâșcu — apoi cetind numele donatorilor și donațiile — unde s'a remarcat întâiul protopopul tractual, care a dat cimentul; epitropul, preotul I. Cioca și alții cu sume însemnate; s'au adus tuturor mulțumiri asemenea meșterului lemnar din Cubleș, care a lucrat lemnul. A vorbit cu mult avânt și însuflețit P. C. Protopop Petru Pop, reliefând și apreciind munca și jertfa tuturor, zidind și întărind sufletele indoelnice.

Președintele cercului religios Păr. Dumitru Păltineanu, enunță programul, în continuare, prin conferința pentru popor, rostită de preotul Traian Mocan, despre „familia creștină“ susținută cu bune exemple edifica-

toare. După aceasta poporul stropit cu aghiazmă se duce la ale sale, iar oaspeții și alți credincioși iau masa comună întru ale părintelui ospitalier Vasile Fâșcu. La ora 16 se ține șe-

dința intimă cu îndrumări și discuțiuni, procesul verbal se încheie cu fixarea noului program și următorul cerc.

Pr. Tr. Mocan

„RENAȘTEREA PENTRU POPOR“

este pe cale de a lua ființă. Făclia ridicată de noi va arde numai dacă satele și păstorii lor ne vor da obolul muncii: citind și răspândind foaia cea nouă. — Numele abonaților și sumele incasate să se trimită de urgență la Cluj, pe numele: Preot: Gh. Noveanu Piața Malinovski 18. REDACȚIA

CRONICA EVENIMENTELOR

INTERNE

■ Convenția culturală româno-maghiară. La București a sosit o mare delegație guvernamentală ungară, în frunte cu primul ministru și ministrul informațiilor.

Cu acest prilej s'a semnat o convenție culturală între cele două state vecine.

Membrii delegației ungare au fost decorați de Dna Ana Pauker, ministru de externe. La fel, Primul ministru ungar a decorat mai multe personalități române în frunte cu scriitorul M. Sadoveanu.

■ Cota de zahar va fi mărită. Datorită marelui producții de sfeclă din acest an guvernul studiază mărirea cotei de zahăr.

■ Săptămâna trecută s'a săvârșit din viață savantul de renume mondial, marele român și bunul fiu al bisericii noastre: Prof. univ. E. Racoviță.

Prof. E. Racoviță a fost Rectorul Universității din Cluj, membru și președinte al Academiei Române, membru de onoare a multor alte academii și universități străine care l-au prețuit și cinstit ca pe unul dintre marii lor înțelepți.

Prof. E. Racovița a fost un vașnic apărător al celor obidiți, un părinte bun și un mare om al cărții.

Slujba tristei înmormântări s'a săvârșit de către C. L. Preoții Curea, Fl. Mureșan, I. Bunea și Diaconii Manu și Gh. Suci de față fiind Dl. Ministru subsecretar de stat Prof. univ. C. Daicovici, ca reprezentant al Guvernului, autoritățile și un mare număr de intelectuali.

Guvernul i-a făcut marelui dispărut funerarii naționale.

Ne asociem și noi la întristarea generală rugând pe bunul Dumnezeu să-l odihnească în pace.

EXTERNE

■ M. S. Regele invitat de președintele Republicii franceze. Ambasadorul francez, d. Renne de Masigny, a făcut Regelui Mihai, din partea dlui Vincent Auriol, o invitație oficială, pentru a petrece câteva zile în Franța, la întoarcerea spre România.

Aseară a avut loc la Buckingham-Palace o masă intimă la care a participat M. S. Regele Mihai, M. S. Elena și ducesa d'Aosta.

Suveranii României părăsesc azi sau mâine Londra plecând spre Paris și de aci în Elveția.

M. S. Regele Mihai intenționează să rămână câteva zile într-o localitate din Elveția, după care se va înapoia cu avionul său la București.

■ Conferința dela Londra a miniștrilor de externe din cele 5 mari puteri s'a întrunit în ziua de 25 l. c.

Cu acest prilej se va discuta tratatul de pace cu Austria și Germania și alte probleme europene.

Fie ea sărbătoarea bucuriei ce se împlineste peste o lună să ne aducă și vestea bunei înțelegeri dela Londra.

BISERICESTI

■ Marele Colegiu Electoral Bisericesc întrunit la București în ziua de 18—21 Nov, au ales pe:

P. S. S. Arhiepiscopul Iustinian Marin Mitropolit al Moldovei;

P. C. S. Arhimandrit Firmilian Marin Arhiepiscop al Craiovei și Prot. Stefan Rusan Episcop de Maramureș.

■ P. S. S. Episcopul Nicolae a binevoit să răscumpere felicitările de ziua numelui, depunând suma de lei 1000, la fondul milelor.

ȘCOLARE

■ Societatea de lectură „Credința Ortodoxă“ a studenților Academiei Teologice ort. și-a ținut prima ședință în ziua de 17 Nov. a. c. cu următorul program:

1. Cuvânt de deschidere — T. Crăciun. 2. Iisus - de Panait Cerna decl. de I. Halic. 3. Mică bibliografie teologică — T. Durgheu. 4. Poezii originale — D. Oprea. 5. În lumea cărții — I. Pârlea. 6. Iisus prunc — colindă de Tscheaicovski, dirijor V. Ranga.

CĂRȚI NOI:

H. Andruzos

Morala creștină

trad. de Pr. Prof. Lăncrăjan se găsește de vânzare la

Depozitul de cărți

al Episcopiei Ort. Rom. din Cluj, Piața Malinovski 18.

Prețul: Lei 500.— exemplarul.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 6562/1947.

Circulară

În Eparhia noastră avem mai multe văduve de război, sărace, care nu pot să-și crească copiii orfani după cum dragostea lor de mamă dorește.

Făcând apel la inimile caritabile ale bunilor noștri credincioși, îi rugăm să binevoiască a ne aduce la cunoștință care dintre ei ar putea lua spre creștere și educare asemenea copii spre a putea încunoștința din vreme pe mamele ce așteaptă răspunsul nostru.

Cucernica noastră preoțime, este invitată a aduce aceasta circulară la cunoștința tuturor credincioșilor lor.

Cluj, la 22 Nov. 1947.

NICOLAE
Episcop

C. Hașcău
secretar eparhial

Nr. 6893/1947.

Circulară

către toate oficiile protopopești și parohiale din cuprinsul Eparhiei

„Calendarul creștinului de lege răsăriteană“ pe anul 1948 a apărut și a fost expediat la toate oficiile protopopești.

Cucernicii protopopi vor aviza de urgență parohiile să-l ridice, sau îl va trimite ei înșiși acolo unde vor vedea întârziere nemotivată în ridicarea lui.

S'au trimis numai exemplarele cerute ca astfel să nu mai avem nici un fel de retoururi.

Costul unui exemplar al calendarului fără șematism este de Lei 75; iar calendarele cu șematism de 95 lei exemplarul.

Din aceste sume, preotul care vinde calendarul va reține 8 (opt) lei de fiecare bucată vândută — pentru a-și acoperi cheltuelile făcute cu distribuția — iar de fiecare bucată vândută în protopopiat, C. Protopop va reține câte 2 (doi) lei.

Astfel ni se va trimite la Consiliu Eparhial 65 lei de fiecare calendar vândut, din cele fără șematism și 85 lei de fiecare calendar cu șematism vândut.

Ultimul termen de plată a calendarelor este data de 31 Dec. 1947.

Se înțelege dela sine, că dată fiind situația financiară a Sfintei Episcopii, nimeni nu trebuie să aștepte ultimul termen pentru a trimite banii încasați. Pentru calendar, s'a cumpărat hârtia pe credit, cu polițe și gajuri grele ce trebuiesc imediat achitate.

De aceea îndemnăm cu frățeasca dragoste, pe fiecare slujitor al altor să-și facă datorla și să-și dovedească hărnicia, făcând cale acestui prea frumos dar — Calendarul — în toată casa creștinească.

Calendarul nostru este un ostaș vrednic, care intrând „în cetate“ rânduiește și înfrânge îndoiala și potrivnicile întunecului.

Faceți deci, pentru voi înșivă, cale bună acestui ostaș oțelit în înțelepciune și vitejia credinții, ca să ajungă în toate casele, în toate inimile.

Cluj, din ședința Consiliului Eparhial dela 26 Noemvrie 1947.

NICOLAE
Episcop

Const. Hașcău
secretar

Poșta Redacției

Cântărețului Ioan. — Cine s'a pregătit pentru slujba de cântăreț bisericesc, e bun pentru această slujbă. Pentru preoție se cere o pregătire mult mai îndelungată și mai temeinică. Fiindcă cine vrea să învețe pe alții trebuie să fie el însuși învățat. Evlavia, oricât de adâncă ar fi, singură nu ajunge ca să poți primi darul preoției. Evlavia e vârtutea oricărui creștin adevărat, chiar dacă nu e preot.

Cele ce ochiul n'a văzut, nici urechea n'a auzit, nici la inima omului nu s'au suit, acestea le-u găsit Dumnezeu pentru cei ce-l iubesc pe dânsul.

Ceci cine din oameni știe ale omului, fără numai duhul omului care este întrânsul? Așa și ale lui Dumnezeu nimeni nu le știe, fără numai Duhul lui Dumnezeu.

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj

A APĂRUT!

A APĂRUT!

CALENDARUL CREȘTINULUI de lege răsăriteană PE ANUL BISECT 1948,

cu bogate merinde duhovnicești pentru sufletul obștii. Se poate cumpăra dela parohii, cu prețul de LEI 75.— bucata fără șematism și LEI 95.— bucata cu șematism. — De prezent, calendarul s'a trimis la sediile protopopești, care îl va împărți de urgență la parohii.